

A ALGEMEEN

1. Door Aedes is op 24 september 2007 een protocol gepubliceerd op grond waarvan tussen een woningbouwcorporatie en een gemeente afspraken kunnen worden gemaakt voor een zgn. 'parapluvergunning asbestverwijdering' bij mutatie- en klachtenonderhoud.
2. Deze parapluvergunning heeft uitsluitend tot doel de doorlooptijd voor een reguliere vergunningsaanvraag voor het verwijderen van asbesthoudend materiaal, te verkorten. De maximale termijn waarop een dergelijke beschikking overeenkomstig het 'Asbestverwijderingsbesluit 2005' dient te worden gegeven, bedraagt 4 weken nadat de aanvraag ontvankelijk is verklaard.
3. De 'parapluvergunning asbestverwijdering' is uitsluitend bestemd voor het verwijderen van asbesthoudend materiaal bij mutatie- en klachtenonderhoud door woningcorporaties en overige woningeigenaren. Uitgangspunten hierbij zijn de spoedeisendheid en de onvoorzienbaarheid van een voorgenomen asbestsanering. Met nadruk zij vermeld, dat de parapluvergunning niet bestemd is voor regulier onderhoud, renovatie- of andere projectmatige werkzaamheden. Hiervoor dient de reguliere procedure te worden gevolgd voor de aanvraag van een 'sloopvergunning asbest'.
4. Het Ministerie van VROM heeft ingestemd met deze verkorte procedure onder de voorwaarde, dat aan alle overige wettelijke vereisten dienen te worden voldaan.
5. Er zullen tussen de partijen nadere afspraken gemaakt moeten worden over ondermeer:
 - a. De 'tijdige melding' en de wijze waarop deze geschiedt van een beoogde asbestsanering;
 - b. De legesvergoeding.

Indien de betrokken vergunninghouder deze afspraken niet of onvoldoende nakomt, of in andere -door de gemeente te bepalen- omstandigheden heeft de gemeente het recht om de parapluvergunning per direct in te trekken. Voorbeelden hiervan zijn:

- Indien de werkzaamheden niet door een deskundig (= gecertificeerd) verwijderingsbedrijf worden uitgevoerd
- bij overtreding van andere voorschriften in de vergunning.

Een en ander zal worden opgenomen in de overeenkomst die deel uitmaakt van de parapluvergunning. Bij intrekking van de parapluvergunning dient vanaf de datum van intrekking voor iedere asbestsanering (dus ook bij mutatie- en klachtenonderhoud) de volledige aanvraagprocedure te worden gevolgd.

6. De gemeente is niet verplicht om een parapluvergunning te verstrekken. Niettemin levert deze bijzondere vergunningsvorm zowel de gemeente als de betrokken vergunninghouder veel voordeel op, maar heeft ook enkele consequenties:
 - Snelle procedures om asbesthoudend materiaal te verwijderen uit woningen bij mutaties en klachten (+)
 - Verminderen werkdruk bij en capaciteitswinst voor gemeenten (+)
 - Eventueel herzien van de legesverordening (+/-)
 - Beoogde werkzaamheden dienen consequent te worden gemeld aan een vast contactpunt bij de gemeente (+/-)
 - Uitvoeren initieel onderzoek door een deskundig bedrijf naar asbestbronnen in de woningvoorraad (+/-)
 - Meer aandacht voor handhaving en controle door de gemeente (+)
 - De vergunninghouder heeft een betrouwbaar inzicht in de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal en de eventuele risico's die hiermee samenhangen. Hierdoor kan een proactief asbestbeleid worden gevoerd (+)

B VEREISTEN VOOR EEN 'PARAPLUVERGUNNING ASBESTVERWIJDERING'

1. Ten behoeve van de aanvraag van een parapluvergunning asbestverwijdering dient vooraf een asbestinventarisatierapport 'type-A' conform de SC540 van de bouwvoorraad waarvoor de parapluvergunning wordt aangevraagd, te worden aangereikt aan de gemeente. Dit rapport dient te zijn opgesteld door een deskundig bedrijf. Dit is een bedrijf dat beschikt over een SCA certificaat 'asbestonderzoek' conform de SC540.
2. De 'parapluvergunning asbestverwijdering' wordt beperkt tot woningen/bouwwerken die vòòr 1994 zijn gebouwd.
3. Iedere asbestbron die tijdens een visuele inspectie met behulp van handgereedschap kan worden gedetecteerd, dient in het rapport te zijn beschreven conform de eisen van de SC540.
Het is mogelijk dat door het deskundig onderzoeksbureau wordt vermoed (of niet kan worden uitgesloten) dat zich asbestbronnen kunnen bevinden in ruimten of toepassingen die niet zonder destructief onderzoek kunnen worden onderzocht (de zogenaamde verborgen asbestbronnen). In zodanig geval dient door het onderzoeksbureau hiervan in het rapport melding te worden gedaan, waarbij wordt aanbevolen om in deze ruimten een type-B onderzoek uit te voeren tijdens de bouwkundige sloop.
Deze aanbeveling leidt tot een zogenaamd type-B onderzoek tijdens uitvoering van de sloopwerkzaamheden in opdracht van de vergunninghouder. De resultaten van dit type-B onderzoek worden terstond ter kennis gebracht van de gemeente.
4. De asbestverwijderingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf conform de SC530.
5. Minimaal een week voorafgaande aan de beoogde asbestverwijderingswerkzaamheden, dient de houder van de 'parapluvergunning asbestverwijdering' hiervan een melding te doen aan de gemeente.
Indien de betrokken gemeente gebruik maakt van het meldingsstelsel van de Arbeidsinspectie is deze akkoord gegaan met het een voormeldingsperiode van minimaal twee dagen voorafgaande aan de start van de asbestverwijderingswerkzaamheden.
Uiterlijk twee weken na voltooiing van de asbestverwijderingswerkzaamheden dient/dienen (een) afschrift van de resultaten van de eindcontrole eveneens aan de gemeente te worden toegezonden. Deze eindcontrole dient te zijn uitgevoerd door een onafhankelijk hiertoe geaccrediteerd laboratorium conform de NEN2990. Deze verplichting geldt niet voor uitgevoerde asbestverwijderingswerkzaamheden in de buitenlucht (zogenaamde buitensaneringen).
Voorts kan de gemeente verlangen dat een kopie van de stortbonnen van het asbesthoudende afval wordt aangereikt.
6. Het asbestinventarisatierapport conform SC540 heeft een geldigheidsduur van drie jaar. Na deze periode dient het rapport te worden geactualiseerd.
7. In de vergunningsvoorwaarden worden verder de gebruikelijke vergunningsvoorwaarden opgenomen die ook bij een 'gewone' sloopvergunning asbest worden gehanteerd.

C NADERE UITWERKING 'PARAPLUVERGUNNING ASBESTVERWIJDERING'

1. Voor de vervaardiging van een asbestinventarisatierapport conform de SC540 kan worden gekozen voor:
 - a. Een volledig onderzoek (type A) van de asbestbronnen in de gehele woningvoorraad van vòòr 1994 of van de een deel van de woningvoorraad die onderwerp is van deze bijzondere vergunning.

- b. Een 'representatieve steekproef' van de gehele woningvoorraad van vòòr 1994, of een deel van de woningvoorraad die onderwerp is van deze bijzondere vergunning. Deze steekproef is alleen toegestaan als bij het aanvragen en verlenen van de parapluvergunning wordt uitgegaan van een 'worst case scenario', en dat er bij het verlenen van de vergunning van wordt uitgegaan dat al deze beschreven bronnen in alle woningen aanwezig zijn (dus ook de zgn. ZAV's).
2. Een 'representatieve steekproef' kan worden beschouwd als een 'onvolledige asbestinventarisatie' type-A in de betekenis van de SC540.
3. De omvang van een 'representatieve steekproef' valt niet altijd nauwkeurig te definiëren. Uitgangspunt dient te zijn, dat van ieder bouwkundig type of complex tenminste twee woningen volledig dienen te zijn geïnventariseerd. Tevens dienen alle gemeenschappelijke/technische ruimten en de bouwkundige schil te zijn onderzocht. Over de steekproefgrootte kunnen nadere afspraken worden gemaakt tussen de gemeente en de aanvrager van de 'parapluvergunning asbestverwijdering'. Eén van de consequenties van een representatief onderzoek is, dat eventuele asbesthoudende huurvoorzieningen ('ZAV's oftewel Zelf Aangebrachte Voorzieningen) hierin niet worden meegenomen. Daarom dient bij een representatieve steekproef altijd een aanvullende asbestinventarisatie te worden gehouden (zie volgende punten)
4. Indien gekozen is voor een 'representatieve steekproef' zal kort voor de daadwerkelijke verwijdering van de asbestbron(nen) in een specifieke woning, alsnog een volledig inventarisatierapport 'type-A' moeten worden opgesteld door een SC540 gecertificeerd bedrijf. Dit inventarisatierapport kan worden beschouwd als een aanvulling op de reeds uitgevoerde (steekproefsgewijze) asbestinventarisatie. Volstaan kan worden met een aanvullend inventarisatierapport. Een dergelijk aanvullend 'type-A' onderzoek wordt ook wel een 'warme opname' genoemd.
5. De resultaten van dit aanvullende 'type-A' onderzoek dienen binnen minimaal een nader te bepalen periode voorafgaand aan de daadwerkelijk asbestsanering, aan de gemeente te worden overhandigd. Een redelijke termijn hiervoor lijkt een week, omdat dit ook een wettelijke termijn is van de voormelding van een beoogde asbestsanering.
6. Een kopie van de parapluvergunning, alsmede een kopie van de (aanvullende) asbestinventarisatie, dient op de werklocatie aanwezig te zijn.

D AANBEVELINGEN

1. Feit is, dat het bestuur van een woningcorporatie of van een andere woningeigenaar verantwoordelijk is voor het beleid van het deze woningcorporatie of andere woningeigenaar, dan wel van een onder de verantwoordelijkheid van deze woningbouwcorporatie of woningeigenaar werkzame instelling, dienst of bedrijf. Het bestuur kent daarbij een zorgplicht ten opzichte van de personen waarvoor dat bestuur verantwoordelijk is.
Dat geldt ook, en in dit geval met name, voor de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal dat zich in de huurwoningen bevindt en/of onderdeel uitmaakt van deze huurwoningen. Deze verantwoordelijkheid geldt ten opzichte van eigen medewerk(st)ers, gebruikers / bezoekers cq huurders en uitvoerende derden (aannemers, schoonmakers, enz.)
2. Dit betekent, dat bij het (laten) uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening dient te worden gehouden met de aanwezigheid van asbesthoudend materiaal behalve in bouwwerken die vanaf 1994 zijn gebouwd. In dit laatste geval is de kans op aanwezigheid van asbest nihil.

3. Ongeacht de vraag of het eventueel aanwezige asbesthoudend materiaal een risico vormt voor de gebruiker(s) van het bouwwerk, draagt het bestuur van de woningbouwcorporatie of andere woningeigenaar de volle verantwoordelijkheid voor de eventuele blootstelling aan asbestvezels. Zelfs als deze kans minimaal is behoort het bestuur alles in het werk te stellen om asbestemissie zoveel mogelijk te voorkomen (ALARA-principe).
4. Om inhoud te geven aan deze verantwoordelijkheid zal bij het betreffende bestuur tenminste bekend moeten zijn welke asbestbronnen zich bevinden in de betreffende bouwwerken en welke risico's deze eventueel met zich meebrengen onder normale gebruiksomstandigheden. Ook bij de bestrijding en afwikkeling van calamiteiten waarbij asbest is vrijgekomen, geldt deze bestuurlijke verantwoordelijkheid ten opzichte van de hulpverleners en omwonenden.
5. Teneinde deze verantwoordelijkheid te waarborgen wordt de woningcorporatie of andere woningeigenaar aanbevolen om een schriftelijk asbestbeleid te formuleren. Voorts wordt aanbevolen om zodanige maatregelen te nemen, dat de aanwezige asbestbronnen in de woningen niet kunnen leiden tot een emissie-, en daarmee blootstellingsrisico. Deze maatregelen zijn erop gericht om het mechanisch be- en verwerken van asbesthoudende bronnen zoveel mogelijk tegen te gaan (te verbieden). Een goede richtlijn voor een dergelijk beleid is opgenomen in de NEN 2991 bijlage D2 ('eisen aan het asbestbeheersplan').

E AANDACHTSPUNTEN

1. Bij de uitvoering van bouwkundige of installatietechnische werkzaamheden in een woning kunnen asbestbronnen aanwezig zijn die de voortgang van deze werkzaamheden kan beïnvloeden. In dat geval dienen eerst alle asbesthoudende materialen te worden verwijderd voordat deze werkzaamheden worden uitgevoerd.
2. Het sluiten van een 'parapluvergunning asbestverwijdering' kan worden opgevat als een proces dat voor alle betrokkenen (bij zowel de gemeente als de woningbouwcorporatie) een inspanning vraagt om tot het beoogde doel te komen. Zowel de woningbouwcorporatie als de gemeente dienen in te zien dat deze voor beiden voordeel oplevert. Het is dan ook raadzaam om een 'parapluvergunning asbestverwijdering' te verstrekken met een looptijd van één jaar. De elementen 'looptijd van een vergunning' en 'tussentijdse evaluatiemomenten' moeten onderdeel zijn van de afspraken die deel uitmaken van de parapluvergunning. Na ommekomst van de overeengekomen periode zal de gemeente op basis van de ervaringen kunnen besluiten om deze parapluvergunning in al of niet gewijzigde vorm te verlengen.
3. In de overeenkomst met de vergunninghouder zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop door de gemeente toezicht wordt gehouden en wordt gehandhaafd. Voorts wordt vastgelegd wanneer de vergunning kan worden ingetrokken.

Vianen, 4 november 2009

J.W.C. van Willigenburg

CHECKLIJST

	omschrijving	check
1	De gemeente beschikt over een actueel (= niet ouder dan drie jaar) asbestinventarisatierapport conform de SC540 van de woningvoorraad die deel uitmaken van de parapluvergunning: <ul style="list-style-type: none"> • Een volledige asbestinventarisatie 'type-A' • Een onvolledige asbestinventarisatie 'type-A' (een representatieve steekproef) 	☐ ☐
2	Het asbestinventarisatierapport SC540 voldoet aan de hiertoe wettelijk gestelde vereisten (gebruik hiervoor een checklijst)	☐
3	In het asbestinventarisatierapport worden aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van een 'type-B' onderzoek tijdens de bouwkundige sloop. Deze aanbevelingen worden opgenomen in de vergunningsvoorwaarden.	☐ ☐
4	In het asbestinventarisatierapport worden aanbevelingen gedaan voor een nader risico-onderzoek op basis van de NEN2991. Aanleiding voor deze aanbeveling is de veronderstelde aanwezigheid van risicovolle asbestbronnen of risicovolle asbestbesmetting in (een deel van) het onderzochte gebouw. Voordat verdere stappen worden ondernomen heeft de vergunninghouder dit risico-onderzoek aan de gemeente overhandigd. Indien hiertoe aanleiding is op basis van de aanbevelingen van het risico-onderzoek, zijn nadere maatregelen genomen om verdere besmetting en blootstelling te voorkomen.	☐ ☐ ☐
5	Met de beoogde vergunninghouder parapluvergunning asbestverwijdering zijn afspraken gemaakt over: <ul style="list-style-type: none"> a de aard en omvang van de 'representatieve steekproef' b de 'voormelding' en de wijze waarop deze plaatsvindt c de inhoud van het aanvullende onderzoek type-A en wijze waarop deze aan de gemeente wordt aangereikt d de einddatum en de evaluatiemomenten van de parapluvergunning d de leges e de contactperso(o)n(en) bij de vergunninghouder die verantwoordelijk is/zijn voor de nakoming van de gemaakte afspraken f de 'eindmeldingen' en de wijze waarop deze plaatsvinden (eindcontrole door een laboratorium na een binnensanering; stortbonnen) 	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
6	Het is de vergunninghouder bekend, dat de asbestsanering dient te worden uitgevoerd door een SC530 gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf, met uitzondering van een risicoklasse-1 sanering.	☐
7	Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met de vergunninghouder over het onderscheid tussen 'spoedeisende en onvoorziene' asbestsaneringen (bij mutatie- en klachtenonderhoud) en regulier/projectmatig uit te voeren saneringswerkzaamheden	☐